

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

Кафедра спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з методико-методичної
та розвивальної роботи
О.С. Жильцов
" 04 " 20 17 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Логопедичний практикум.

Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи
при порушеннях звуковимовної сторони мовлення

галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
(цифр і назви напрямку підготовки)

спеціальність 016 Спеціальна освіта
(цифр і назви спеціальності)

освітня програма 016.00.01 Логопедія

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

інститут, факультет, відділення Інститут людини
(назва інституту, факультету, відділення)

2017 – 2018 навчальний рік

Робоча програма «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення» для студентів за спеціальністю 016 Спеціальна освіта/Логопедія

Розробники: Євгена Анатоліївна Данілавічюте, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Катерина Олександрівна Тичина, викладач кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти Інституту людини Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти

Протокол від "06" вересня 2017 року № 1

Завідувач кафедри

О.В.Мартинчук

Розподіл годин звірено з робочим планом. Структура типова.

Заступник директора Інституту людини

Н. А. Клішевич

ЗМІСТ

Пояснювальна записка

Структура програми навчальної дисципліни

I. Опис предмета навчальної дисципліни

II. Тематичний план навчальної дисципліни

III. Навчально-методична карта дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення»»

IV. Плани практичних занять

V. Завдання для самостійної роботи

Картка самостійної роботи студента

VI. Система поточного та підсумкового контролю

VII. Методи навчання

IX. Методичне забезпечення курсу

X. Рекомендована література

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою спеціальної психології, корекційної та інклюзивної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня відповідно до навчального плану спеціальності «Спеціальна освіта (логопедія)» денної форми навчання.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач вищої освіти відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів першого (бакалаврського) рівня.

Предмет навчальної дисципліни – методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення. Зміст модулю 1 навчальної дисципліни «Логопедичний практикум» спрямований на поглиблення знань здобувачів вищої освіти про методи і способи постановки звуків, впливу на фонологічний компонент мовленнєвої діяльності дітей; опанування практичних навичок використання методик розвитку і корекції мовлення у корекційно-розвивальній роботі з дітьми, які мають мовленнєві порушення.

Змістовий стрижень програми спрямований на реалізацію головної *мети курсу*: поглиблене вивчення методик корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення; деталізацію і розширення основних фахових компетентностей: корекційно-педагогічної, корекційно-методичної, логодіагностичної і логокорекційної.

Основними завданнями навчальної дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення» є:

- поглибити знання здобувачів вищої освіти про ефективні шляхи корекційного впливу на звуковимовну сторону мовлення;
- розширити знання про організацію логопедичної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення.

Вивчення дисципліни спрямоване на формування таких **професійних компетенцій**:

1.	<i>Загальні</i>	
	Світоглядна	Наявність ціннісно-орієнтаційної позиції. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії. Збереження національних духовних традицій.
	Комунікативна	Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати у команді. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами
	Інформаційна	Здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань. Здатність до ефективного використання інформаційних технологій в соціальній і професійній діяльності

	Науково-дослідницька	<p>Здатність виконувати навчально-дослідні завдання на основі аналітико-синтетичної мисленнєвої діяльності.</p> <p>Володіння науково-дослідними методами відповідно фахового спрямування.</p> <p>Обізнаність в особливостях проектної діяльності, готовність до її реалізації.</p> <p>Критична обізнаність та інтелектуальна чесність. Здатність до нестандартних рішень типових задач і здатність вирішувати нестандартні завдання.</p> <p>Здатність до реалізації дефектологічних, педагогічних, психологічних, лінгвістичних, медико-біологічних знань для постановки дослідницьких завдань в професійній діяльності</p>
	Самоосвітня	<p>Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку.</p> <p>Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію.</p> <p>Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху</p>
2.	<i>Фахові</i>	
	Організаційна	<p>Здатність планувати, організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію її суб'єктів.</p> <p>Здатність до роботи в міждисциплінарній команді під керівництвом лідера у процесі вирішення корекційно-педагогічних завдань</p>
	Медико-біологічна	<p>Володіння базовими знаннями про:</p> <ul style="list-style-type: none"> – вікові анатомо-фізіологічні особливості людини в нормі та при порушеннях сенсорних і мовленнєвих систем; – основні клінічні прояви порушень психофізичного розвитку та мовленнєвої діяльності; – нейрофізіологічні особливості вищої нервової діяльності та вищих психічних функцій осіб з порушеннями психофізичного розвитку. <p>Здатність оцінити структуру дефекту при порушеннях мовлення та функцій сенсорних систем; потенційні можливості розвитку різних сторін особистості кожної з категорії дітей з такими вадами; здатність оцінити клініко-фізіологічні особливості і закономірності фізичного і психічного розвитку дітей з мовленнєвими та сенсорними порушеннями</p>
	Логодіагностична	<p>Володіння комплексом логодіагностичних методик визначення рівня сформованості мовленнєвих функцій та мовленнєвої діяльності.</p> <p>Здатність продемонструвати інтегрування результатів діагностування у процесі складання психолого-педагогічного та логопедичного заключення.</p>
	Логокорекційна	<p>Здатність здійснювати цілеспрямований добір методик і технологій для корекції психомоторного та мовленнєвого розвитку дітей з тяжкими порушеннями мовлення;</p> <p>Володіння методиками і технологіями корекції та розвитку мовленнєвої діяльності при різних мовленнєвих порушеннях.</p> <p>Здатність використовувати ігрову діяльність для формування та корекції правильного дихання, артикуляційних укладів, вимови,</p>

		накопичення словника, вдосконалення граматичних форм мовлення, розвитку фонематичного сприймання; когнітивного розвитку.
--	--	--

Після вивчення навчальної дисципліни здобувач другого (магістерського) рівня повинен продемонструвати такі **результати навчання**:

Здатність продемонструвати знання про онтогенетичну послідовність виникнення звуковимови та еталони артикуляційних укладів; можливі варіанти порушень та рівні їх прояву; умови створення логопедом сприятливого середовища для подолання порушень звуковимови.

Здатність провести кваліфіковане логопедичне обстеження дітей з порушеннями звуковимови, адекватно тлумачити та використовувати результати діагностики при корекції порушень вимови звуків.

Здатність доцільно обирати спосіб компенсації порушеної звуковимови.

Здатність раціонально здійснювати корекційний вплив в умовах організації професійного співробітництва.

Здатність продемонструвати на достатньому рівні навички працювати самостійно (виконання індивідуального навчально-дослідного завдання) та в групі (у процесі виконання завдань на практичних заняттях); отримати результат у межах обмеженого часу з наголосом на професійну діяльність та унеможливлення плагіату.

Здатність діяти згідно з принципами деонтології, пов'язаними з професійною діяльністю вчителя-логопеда; усвідомлення педагогічних, психологічних та соціальних наслідків у сфері професійної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення» базується на принципах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС).

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 120 год., із них: 28 год. – лекційних занять, 28 год. – практичних занять, 56 год. – самостійна робота, 8 год. – модульний контроль.

Вивчення здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни "Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення" завершується заліком у 3 та 4 семестрах.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

I. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 0101 «Педагогічна освіта»	Вибіркова	
	Спеціальність: 016 «Спеціальна освіта (логопедія)		
Змістових модулів – 2		Рік підготовки	
		2-й	
Загальна кількість годин – 120 год.		Семестр	
		3-й	4-й
		Лекційні	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	14 год.	14 год.
		Практичні	
		14 год.	14 год.
		Самостійна робота	
		28 год.	28 год.
		Модульний контроль	
		4 год.	4 год.
		Вид контролю	
		залік	залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин						
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Практичних	Семінарських	Самостійна робота	Модульний контроль
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФОНОЛОГІЧНИХ УЯВЛЕНЬ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ЗВУКОВИМОВИ								
1.	Методика визначення та аналізу індивідуальних умов успішного подолання порушень звуковимови	8	4	2	2		4	
2.	Основні та допоміжні методики подолання порушень звуковимови	8	4	2	2		4	
3.	Методика аналізу психологічної структури завдань та визначення їх послідовності у контексті подолання порушень звуковимови	8	4	2	2		4	
4.	Методика формування цілісного уявлення про фонему як результат взаємодії аналізаторних систем	8	4	2	2		4	
5.	Методика компенсації функцій акустичного аналізатора в умовах порушеної звуковимови	8	4	2	2		4	
6.	Методика компенсації функцій мовнорухового аналізатора в умовах порушеної звуковимови	8	4	2	2		4	
7.	Методика організації професійного співробітництва при подоланні порушень звуковимови	8	4	2	2		4	
	Разом за модуль	60	28	14	14	0	28	4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИКИ ПОДОЛАННЯ ПОРУШЕНЬ ЗВУКОВИМОВИ								
8.	Методика подолання недоліків вимови голосних звуків	8	4	2	2		4	
9.	Методика подолання недоліків вимови свистячих звуків (с; с'; з; з').	8	4	2	2		4	
10.	Методика подолання недоліків вимови шиплячих звуків (ш; ж; ч)	8	4	2	2		4	
11.	Методика подолання недоліків вимови африкатів (ц; ц'; дз; дз'; ч; дж; щ)	8	4	2	2		4	
12.	Методика подолання недоліків вимови (носових: м, н, н'; ротових: й, л, л', р, р')	8	4	2	2		4	
13.	Методика подолання недоліків вимови задньоязикових звуків (к, г, х) і глоткового (г)	8	4	2	2		4	
14.	Методика подолання дефектів одзвінчення та оглушення приголосних звуків	8	4	2	2		4	
	Разом за модуль	60	28	14	14	0	28	4
Разом		120	56	28	28	0	56	8

III. ПРОГРАМА

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФОНОЛОГІЧНИХ УЯВЛЕНЬ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ЗВУКОВИМОВИ

Лекція 1. Методика визначення та аналізу індивідуальних умов успішного подолання порушень звуковимови (2 год.)

Значення результатів діагностики для складання індивідуальної програми корекційно-розвивального впливу. Онтогенетична послідовність виникнення звуковимови та еталони артикуляційних укладів. Можливі варіанти порушень та рівні їх прояву. Адаптаційні пристосування дитини до власних порушень і їх роль для корекції. Створення логопедом сприятливого середовища для подолання порушень звуковимови.

Лекція 2. Основні та допоміжні методики подолання порушень звуковимови (2 год.)

Традиційна логопедична методика подолання порушень звуковимови. Механізм виникнення та становлення динамічного стереотипу, його роль у подоланні порушень звуковимови. Методика формування розумових дій як інструмент компенсації порушень звуковимови.

Лекція 3. Методика аналізу психологічної структури завдань та визначення їх послідовності у контексті подолання порушень звуковимови (2 год.)

Поняття про психологічну структуру завдань та її роль у процесі подолання порушень звуковимови. Механізм визначення компонентів психологічної структури конкретних завдань. Технологія зміни психологічної структури завдань. Методика конструювання завдань та визначення їх послідовності відповідно до поступового ускладнення їх психологічної структури.

Лекція 4. Методика формування цілісного уявлення про фонему як результат взаємодії аналізаторних систем (2 год.)

Поняття про фонему як сукупність ознак різної аналізаторної модальності та його роль у процесі подолання порушень звуковимови. Технологія визначення недосконалості функціонування одного з аналізаторів за специфікою прояву ознак певної модальності при порушеннях звуковимови. Методика відновлення балансу взаємодії різних аналізаторних систем з метою формування цілісного уявлення про фонему в умовах порушеної звуковимови.

Лекція 5. Методика компенсації функцій акустичного аналізатора в умовах порушеної звуковимови (2 год.)

Поняття про ознаки акустичної модальності та їх роль у процесі подолання порушень звуковимови. Технологія визначення недосконалості функціонування акустичного аналізатора за специфікою прояву ознак акустичної модальності при порушеннях звуковимови. Методика відновлення балансу взаємодії різних аналізаторних систем з метою формування фонематичних уявлень в умовах своєрідності розвитку акустичного аналізатора при порушеній звуковимові.

Лекція 6. Методика компенсації функцій мовнорухового аналізатора в умовах порушеної звуковимови (2 год.)

Поняття про ознаки моторної модальності та їх роль у процесі подолання порушень звуковимови. Технологія визначення недосконалості функціонування мовнорухового аналізатора за специфікою прояву ознак моторної модальності при порушеннях звуковимови. Методика відновлення балансу взаємодії різних аналізаторних систем з

метою формування фонематичних уявлень в умовах своєрідності розвитку мовнорухового аналізатора.

Лекція 7. Методика організації професійного співробітництва при подоланні порушень звуковимови (2 год.)

Поняття про професійне співробітництво та його роль у процесі подолання порушень звуковимови. Технологія визначення бар'єрів у процесі організації професійного співробітництва з метою подолання порушень звуковимови. Методика організації професійного співробітництва з метою подолання порушень звуковимови.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИКИ ПОДОЛАННЯ ПОРУШЕНЬ ЗВУКОВИМОВИ

Лекція 8. Методика подолання недоліків вимови голосних звуків (2 год.)

Підготовчі вправи до постановки голосних звуків. Постановка звука [а]. Постановка звука [о]. Постановка звука [у]. Постановка звука [е]. Постановка звука [и]. Постановка звука [і]. Автоматизація та диференціація голосних звуків.

Лекція 9. Методика подолання недоліків вимови свистячих звуків (с; с'; з; з') (2 год.)

Підготовчі вправи до постановки свистячих звуків. Постановка звука [с]. Постановка звука [с']. Постановка звука [з]. Постановка звука [з']. Автоматизація та диференціація свистячих звуків.

Лекція 10. Методика подолання недоліків вимови шиплячих звуків (ш; ж; ч) (2 год.)

Підготовчі вправи до постановки шиплячих звуків. Постановка звука [ш]. Постановка звука [ж]. Постановка звука [ч]. Автоматизація та диференціація шиплячих звуків.

Лекція 11. Методика подолання недоліків вимови африкатів (ц; ц'; дз; дз'; ч; дж) (2 год.)

Підготовчі вправи до постановки африкатів. Постановка африката [ц]. Постановка африката [ц']. Постановка африката [дз]. Постановка африката [дз']. Постановка африката [ч]. Постановка африката [дж]. Автоматизація та диференціація африкатів.

Лекція 12. Методика подолання недоліків вимови сонорних (носових: м, н, н'; ротових: й, л, л', р, р') звуків (2 год.)

Підготовчі вправи до постановки сонорних звуків. Постановка звука [м]. Постановка звука [н]. Постановка звука [н']. Постановка звука [й]. Постановка звука [л]. Постановка звука [л']. Постановка звука [р]. Постановка звука [р']. Автоматизація та диференціація сонорних звуків.

Лекція 13. Методика подолання недоліків вимови задньоязикових звуків (к, г, х) і глоткового (г) (2 год.)

Підготовчі вправи до постановки задньоязикових звуків. Постановка звука [к]. Постановка звука [г]. Постановка звука [х]. Постановка звука [г]. Автоматизація та диференціація задньоязикових звуків.

Лекція 14. Методика подолання дефектів одзвінчення та оглушення приголосних звуків (2 год.)

Методика подолання дефектів оглушення дзвінких. Методика подолання дефектів одзвінчення глухих. Методика подолання змішування між дзвінкими та глухими звуками.

III. Навчально-методична карта дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення»

Разом: 60 год., із них: 14 год. – лекційних занять, 14 год. – практичних занять, 28 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль. 3-й семестр завершується заліком.

Модулі	Змістовий модуль I.						
Назва модуля	СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФОНОЛОГІЧНИХ УЯВЛЕНЬ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ЗВУКОВИМОВИ (139 балів)						
Лекційні/Практичні	1	2	3	4	5	6	7
Теми лекційних/практичних занять (1 бал)	Методика визначення та аналізу індивідуальних умов успішного подолання порушень звуковимови (2)	Основні та допоміжні методики подолання порушень звуковимови (2)	Методика аналізу психологічної структури завдань та визначення їх послідовності у контексті подолання порушень звуковимови (2)	Методика формування цілісного уявлення про фонему як результат взаємодії аналізаторних систем (2)	Методика компенсації функцій акустичного аналізатора в умовах порушеної звуковимови (2)	Методика компенсації функцій мовнорухового аналізатора в умовах порушеної звуковимови (2)	Методика організації професійного співробітництва при подоланні порушень звуковимови (2)
Бали за роб. на практич.з.	10 балів		10 балів		10 балів		10 балів
Самост. робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Мод. контр.	Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)		
Підсумк. контр.	залік						

Всього: 139 балів; коеф. 1,4

III. Навчально-методична карта дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення»

Разом: 60 год., із них: 14 год. – лекційних занять, 14 год. – практичних занять, 28 год. – самостійна робота, 4 год. – модульний контроль. 3-й семестр завершується заліком.

Модулі	Змістовий модуль II.						
Назва модуля	МЕТОДИКИ ПОДОЛАННЯ ПОРУШЕНЬ ЗВУКОВИМОВИ (169 балів)						
Лекційні/Практичні	8	9	10	11	12	13	14
Теми лекційних/практичних занять (1 бал)	Методика подолання недоліків вимови голосних звуків (2)	Методика подолання недоліків вимови свистячих звуків (с; с'; з; з'). (2)	Методика подолання недоліків вимови шиплячих звуків (ш; ж; ч;). (2)	Методика подолання недоліків вимови африкатів (ц; ц'; дз; дз'; ч; дж; ш) (2)	Методика подолання недоліків вимови (носових: м, н, н'; ротових: й, л, л', р, р') (2)	Методика подолання недоліків вимови задньоязикових звуків (к, г, х) і глоткового (г) (2)	Методика подолання дефектів одзвінчення та оглушення приголосних звуків (2)
Бали за роб. на практич.з.	10 балів		10 балів		10 балів		10 балів
Самост. робота	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Мод. контр.	Модульна контрольна робота (25 балів)				Модульна контрольна робота (25 балів)		
Науково-дослідне завдання	30 балів						
Підсумк. контр.	залік						

Всього: 169 балів; коеф. 1,7

IV. ПЛАНИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФОНОЛОГІЧНИХ УЯВЛЕНЬ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ЗВУКОВИМОВИ

Практичне заняття 1. Методика визначення та аналізу індивідуальних умов успішного подолання порушень звуковимови (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- значення результатів діагностики для складання індивідуальної програми корекційно-розвивального впливу;
- онтогенетична послідовність виникнення звуковимови та еталони артикуляційних укладів;
- можливі варіанти порушень та рівні їх прояву;
- адаптаційні пристосування дитини до власних порушень і їх роль для корекції;
- створення логопедом сприятливого середовища для подолання порушень звуковимови.

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ тлумачення результатів діагностики;
 - ✓ визначення послідовності корекційного впливу відповідно до онтогенезу звуковимови та еталонних артикуляційних укладів;
 - ✓ кваліфікація порушення та визначення рівня його прояву;
 - ✓ використання адаптаційних пристосувань дитини у корекції;
 - ✓ моделювання сприятливого середовища для подолання порушень звуковимови.
2. Робота у групах. Відпрацювання практичних навичок створення індивідуальних умов подолання порушень звуковимови.
3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 2. Основні та допоміжні методики подолання порушень звуковимови (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- традиційна логопедична методика подолання порушень звуковимови;
- механізм виникнення та становлення динамічного стереотипу, його роль у подоланні порушень звуковимови;
- методика формування розумових дій як інструмент компенсації порушень звуковимови.

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ технологія використання традиційної логопедичної методики подолання порушень звуковимови;
 - ✓ алгоритм моделювання динамічного стереотипу в практиці подолання порушень звуковимови;
 - ✓ стратегія використання поетапної системи формування розумових дій з лінгвістичними одиницями.
2. Робота у групах. Відпрацювання практичних навичок використання основних та допоміжних методик подолання порушень звуковимови.
3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 3. Методика аналізу психологічної структури завдань та визначення їх послідовності у контексті подолання порушень звуковимови (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- поняття про психологічну структуру завдань та її роль у процесі подолання порушень звуковимови;
- механізм визначення компонентів психологічної структури конкретних завдань;
- технологія зміни психологічної структури завдань;

- методика конструювання завдань та визначення їх послідовності відповідно до поступового ускладнення їх психологічної структури;

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:

- ✓ визначення психологічної структури завдань відповідно до індивідуального прояву порушень звуковимови;
- ✓ алгоритм виявлення компонентів психологічної структури конкретних завдань;
- ✓ моделювання завдань відповідно до їхньої психологічної структури з поступовим її ускладненням.

2. Робота у групах. Відпрацювання практичних навичок використання психологічної структури завдань у процесі подолання порушень звуковимови.

3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 4. Методика формування цілісного уявлення про фонему як результат взаємодії аналізаторних систем (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- поняття про фонему як сукупність ознак різної аналізаторної модальності та його роль у процесі подолання порушень звуковимови;
- технологія визначення недосконалості функціонування одного з аналізаторів за специфікою прояву ознак певної модальності при порушеннях звуковимови;
- методика відновлення балансу взаємодії різних аналізаторних систем з метою формування цілісного уявлення про фонему в умовах порушеної звуковимови.

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:

- ✓ визначення ознак різної аналізаторної модальності, що складають цілісне уявлення про фонему, і усвідомлення їх ролі для процесу подолання порушень звуковимови;
- ✓ алгоритм виявлення аналізаторної недосконалості при порушеннях звуковимови;
- ✓ моделювання цілісного уявлення про фонему в умовах порушеної звуковимови.

2. Робота у групах. Відпрацювання практичних навичок формування цілісного уявлення про фонему в процесі подолання порушень звуковимови.

3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 5. Методика компенсації функцій акустичного аналізатора в умовах порушеної звуковимови (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- поняття про ознаки акустичної модальності та їх роль у процесі подолання порушень звуковимови;
- технологія визначення недосконалості функціонування акустичного аналізатора за специфікою прояву ознак акустичної модальності при порушеннях звуковимови;
- методика відновлення балансу взаємодії різних аналізаторних систем з метою формування фонематичних уявлень в умовах своєрідності розвитку акустичного аналізатора при порушеній звуковимові.

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:

- ✓ визначення ознак акустичної аналізаторної модальності і усвідомлення їх ролі для процесу подолання порушень звуковимови;
- ✓ алгоритм виявлення акустичної аналізаторної недосконалості при порушеннях звуковимови;
- ✓ моделювання цілісного уявлення про фонему на основі компенсації своєрідності розвитку акустичного аналізатора при порушеній звуковимові.

2. Робота у групах. Відпрацювання практичних навичок формування цілісного уявлення про фонему на основі компенсації своєрідності розвитку акустичного аналізатора в процесі подолання порушень звуковимови.

3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 6. Методика компенсації функцій мовнорухового аналізатора в умовах порушеної звуковимови (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- поняття про ознаки моторної модальності та їх роль у процесі подолання порушень звуковимови;
- технологія визначення недосконалості функціонування мовнорухового аналізатора за специфікою прояву ознак моторної модальності при порушеннях звуковимови;
- методика відновлення балансу взаємодії різних аналізаторних систем з метою формування фонематичних уявлень в умовах своєрідності розвитку мовнорухового аналізатора.

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:

- ✓ визначення ознак моторної аналізаторної модальності і усвідомлення їх ролі для процесу подолання порушень звуковимови;
- ✓ алгоритм виявлення моторної аналізаторної недосконалості;
- ✓ моделювання цілісного уявлення про фонему на основі компенсації своєрідності розвитку мовнорухового аналізатора.

2. Робота у групах. Відпрацювання практичних навичок формування цілісного уявлення про фонему на основі компенсації своєрідності розвитку мовнорухового аналізатора в процесі подолання порушень звуковимови.

3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 7. Методика організації професійного співробітництва при подоланні порушень звуковимови (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- поняття про професійне співробітництво та його роль у процесі подолання порушень звуковимови;
- технологія визначення бар'єрів у процесі організації професійного співробітництва з метою подолання порушень звуковимови;
- методика організації професійного співробітництва з метою подолання порушень звуковимови;

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:

- ✓ визначення індикаторів прояву професійного співробітництва і усвідомлення їх ролі для процесу подолання порушень звуковимови;
- ✓ алгоритм виявлення ступеня організації професійного співробітництва;
- ✓ моделювання ефективного професійного співробітництва з метою подолання порушень звуковимови.

2. Робота у групах. Відпрацювання практичних навичок професійного співробітництва в процесі подолання порушень звуковимови.

3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИКИ ПОДОЛАННЯ ПОРУШЕНЬ ЗВУКОВИМОВИ

Практичне заняття 8. Методика подолання недоліків вимови голосних звуків (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- Артикуляційно-акустична характеристика голосних звуків (а; о; у; е; и; і).
- Механізм утворення голосних звуків.
- Види недоліків вимови голосних звуків

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ підготовчі вправи до постановки голосних звуків;
 - ✓ постановка звука [a];
 - ✓ постановка звука [o];
 - ✓ постановка звука [y];
 - ✓ постановка звука [e];
 - ✓ постановка звука [и];
 - ✓ постановка звука [і].
2. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок постановки голосних звуків.
3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 9. Методика подолання недоліків вимови свистячих звуків (с; с'; з; з'). (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- Артикуляційно-акустична характеристика свистячих звуків.
- Механізм утворення свистячих звуків.
- Види недоліків вимови свистячих звуків

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ підготовчі вправи до постановки свистячих звуків;
 - ✓ постановка звука [с];
 - ✓ постановка звука [с'];
 - ✓ постановка звука [з];
 - ✓ постановка звука [з'];
2. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок постановки свистячих звуків.
3. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ диференціація звуків [с-с'];
 - ✓ диференціація звуків [з-з'];
 - ✓ диференціація звуків [с-з];
4. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок диференціації свистячих звуків.
5. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 10. Методика подолання недоліків вимови шиплячих звуків (ш; ж; ч). (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- Артикуляційно-акустична характеристика шиплячих звуків.
- Механізм утворення шиплячих звуків.
- Види недоліків вимови шиплячих звуків

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ підготовчі вправи до постановки шиплячих звуків;
 - ✓ постановка звука [ш];
 - ✓ постановка звука [ж];
 - ✓ постановка звука [ч].
2. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок постановки шиплячих звуків.
3. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ диференціація звуків [ш-ж];
 - ✓ диференціація звуків [ш-с];
 - ✓ диференціація звуків [ж-з];
4. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок диференціації звуків.

5. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 11. Методика подолання недоліків вимови африкатів (ц; ц'; дз; дз'; ч; дж). (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- Артикуляційно-акустична характеристика свистячих звуків.
- Механізм утворення свистячих звуків.
- Види недоліків вимови свистячих звуків

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ підготовчі вправи до постановки африкатів;
 - ✓ постановка африкати [ц];
 - ✓ постановка африкати [ц'];
 - ✓ постановка африкати [дз];
 - ✓ постановка африкати [дз'];
 - ✓ постановка африкати [ч];
 - ✓ постановка африкати [дж];
2. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок постановки африкатів.
3. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ диференціація [с-ц];
 - ✓ диференціація [ц-ч];
 - ✓ диференціація [дз-дж];
 - ✓ диференціація звуків [дз-дз'].
4. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок диференціації звуків.
5. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 12. Методика подолання недоліків вимови сонорних (носових: м, н, н'; ротових: й, л, л', р, р'). (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- Артикуляційно-акустична характеристика сонорних звуків.
- Механізм утворення сонорних звуків.
- Види недоліків вимови сонорних звуків

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ підготовчі вправи до постановки сонорних звуків;
 - ✓ постановка звука [м];
 - ✓ постановка звука [н];
 - ✓ постановка звука [н'];
 - ✓ постановка звука [й];
 - ✓ постановка звука [л];
 - ✓ постановка звука [л'];
 - ✓ постановка звука [р];
 - ✓ постановка звука [р'].
2. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок постановки сонорних звуків.
3. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ диференціація звуків [м-н];
 - ✓ диференціація звуків [н-н'];
 - ✓ диференціація звуків [л-л'];
 - ✓ диференціація звуків [л-в];
 - ✓ диференціація звуків [л'-й];
 - ✓ диференціація звуків [р-р'];

- ✓ диференціація звуків [л-р];
 - ✓ диференціація звуків [л'-р'].
4. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок диференціації звуків.
 5. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 13. Методика подолання недоліків вимови задньоязикових звуків (к, г, х) і глоткового (г). (2 год.)

Під час підготовки до заняття студентам необхідно опрацювати питання:

- Артикуляційно-акустична характеристика задньоязикових звуків (к, г, х) і глоткового (г).
- Механізм утворення задньоязикових звуків (к, г, х) і глоткового (г).
- Види недоліків вимови задньоязикових звуків (к, г, х) і глоткового (г).

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ підготовчі вправи до постановки задньоязикових звуків;
 - ✓ постановка звука [к];
 - ✓ постановка звука [г];
 - ✓ постановка звука [х];
 - ✓ постановка звука [г];
2. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок постановки задньоязикових звуків.
3. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ диференціація звуків [г-х];
 - ✓ диференціація звуків [г-к];
 - ✓ диференціація звуків [г-г];
 - ✓ диференціація звуків [к-т];
 - ✓ диференціація звуків [г-д];
4. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок диференціації задньоязикових звуків.
5. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

Практичне заняття 14. Методика подолання дефектів одзвінчення та оглушення приголосних звуків. (2 год.)

План

1. Розбір і аналіз ситуацій:
 - ✓ методика подолання дефектів оглушення дзвінких;
 - ✓ методика подолання дефектів одзвінчення глухих;
 - ✓ методика подолання змішування між дзвінкими та глухими звуками.
2. Робота у парах. Відпрацювання практичних навичок.
3. Аналіз та узагальнення результатів роботи.

V. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФОНОЛОГІЧНИХ УЯВЛЕНЬ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ЗВУКОВИМОВИ

Тема 1. Методика визначення та аналізу індивідуальних умов успішного подолання порушень звуковимови (4 год.)

Завдання:

Складіть таблицю-схему строків засвоєння звуків рідної мови дітьми в процесі нормального онтогенезу.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 2. Основні та допоміжні методики подолання порушень звуковимови (4 год.)

Завдання:

Розкрийте природу виникнення порушень мовлення шляхом створення конспекту роботи:

Соботович Е.Ф., Тищенко В.В., Бартенева Л.И., Данилавичюте Э.А., Андрусичина Л.Е., Трофименко Л.И. Методика выявления речевых нарушений у детей и диагностика их готовности к школьному обучению. – К.: «Актуальна освіта», 1997.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 3. Методика аналізу психологічної структури завдань та визначення їх послідовності у контексті подолання порушень звуковимови (4 год.)

Завдання:

Здійсніть добір дидактичного матеріалу для обстеження стану звуковимови та фонематичних процесів у дітей. Складіть таблицю-схему аналізу даних обстеження дітей із дислалією з опорою на індивідуальну мовленнєву картку. Складіть план першої бесіди з батьками дитини та дитиною з метою збору анамнезу.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 4. Методика формування цілісного уявлення про фонему як результат взаємодії аналізаторних систем (4 год.)

Завдання:

Складіть структуру логопедичних занять при дислалії з наведенням прикладів напрямів роботи на кожному з етапів заняття.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 5. Методика компенсації функцій акустичного аналізатора в умовах порушеної звуковимови (4 год.)

Завдання:

Розробіть індивідуальний план роботи з подолання недоліку вимови конкретного голосного звука.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 6. Методика компенсації функцій мовнорухового аналізатора в умовах порушеної звуковимови (4 год.)

Завдання:

Складіть таблицю видів статичних та динамічних артикуляційних вправ для постановки та автоматизації різних груп звуків.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 7. Методика організації професійного співробітництва при подоланні порушень звуковимови (4 год.)

Завдання:

Складіть схему-таблицю послідовності подолання порушень в умовах поліморфної дислалії.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. МЕТОДИКИ ПОДОЛАННЯ ПОРУШЕНЬ ЗВУКОВИМОВИ

Тема 8. Методика подолання недоліків вимови голосних звуків (4 год.)

Завдання:

Складіть структуру логопедичних занять при недоліках звуковимови голосних звуків.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 9. Методика подолання недоліків вимови свистячих звуків (с; с'; з; з'). (4 год.)

Завдання:

Здійсніть добір підготовчих вправ при подоланні недоліків вимови свистячих звуків.

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 10. Методика подолання недоліків вимови шиплячих звуків (ш; ж; ч; щ) (4 год.)**Завдання:**

Здійсніть добір вправ на автоматизацію шиплячих звуків на всіх етапах (склади, слова, словосполучення, речення, зв'язне мовлення).

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 11. Методика подолання недоліків вимови африкатів (ц; ц'; дз; дз'; ч; дж) (4 год.)**Завдання:**

Здійсніть добір вправ на автоматизацію африкатів на всіх етапах (склади, слова, словосполучення, речення, зв'язне мовлення).

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 12. Методика подолання недоліків вимови сонорних (носових: м, н, н'; ротових: й, л, л', р, р') (4 год.)**Завдання:**

Здійсніть добір вправ на диференціацію сонорних звуків ([м-н]; [н-н']; [л-л']; [л-в]; [л'-й]; [р-р']; [л-р]; [л'-р']) на всіх етапах (склади, слова, словосполучення, речення, зв'язне мовлення).

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 13. Методика подолання недоліків вимови задньоязикових звуків (к, г, х) і глоткового (г) (4 год.)**Завдання:**

Складіть пам'ятку вчителя-логопеда «Постановка задньоязикових звуків».

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

Тема 14. Методика подолання дефектів одзвінчення та оглушення приголосних звуків (4 год.)**Завдання:**

Складіть рекомендації для батьків «Подолання дефектів одзвінчення та оглушення приголосних звуків».

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

НАУКОВО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ:

Здійснити обстеження звуковимовної сторони мовлення дитини старшого дошкільного віку. Скласти кейс-сторі на обстежену дитину за планом:

ОРІЄНТОВНИЙ ПЛАН СКЛАДАННЯ НАВЧАЛЬНОГО КЕЙСУ:**I частина: змістова**

1. Аналіз анамнестичних даних. Аналіз відомостей про розвиток дитини до моменту обстеження: перебіг пренатального, натального та раннього постнатального періоду, перенесені захворювання, умови виховання, домовленнєвий, ранній мовленнєвий розвиток, особливості опанування руховими навичками (зі слів батьків).
2. Аналіз обстеження стану моторики. Аналіз дослідження координації, диференційованості рухів в загальній скелетній, мімічній, ручній (пальцевій), артикуляційній мускулатурі.
3. Аналіз дослідження стану звуковимови. Аналіз завдань, що передбачають виявлення рівня сформованості у старших дошкільників уміння правильно вимовляти звуки ізольовано, у складах, словах, реченнях, зв'язному мовленні.

II частина: перешкоди

1. Які у мене виникли труднощі при обстеженні / спілкуванні / взаємодії з дитиною?

2. Які у мене виникли труднощі при спілкуванні / взаємодії з батьками дитини?

III частина: самоаналіз

1. Які професійні / ігрові прийоми, методи, форми роботи мені допомогли?
2. Які професійні / ігрові прийоми, методи, форми роботи не спрацювали? Як саме не спрацювали (що я робив, що робила дитина)?

IV частина: резюме.

1. Який підсумок можу зробити самостійно?
2. Який підсумок / висновок / допомогу очікую від колег / групи / викладача?

Критерії оцінювання: змістовність, логічність, структурованість.

VI. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти із дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення» оцінюються за Європейською кредитною трансферно-накопичувальною системою (ЄКТС), в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності здобувачів вищої освіти з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю.

Таблиця 7.1

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Логопедичний практикум. Модуль 1. Методики корекційно-розвивальної роботи при порушеннях звуковимовної сторони мовлення» 3-й семестр

Вид діяльності	Бал	∑ балів
Відвідування лекційних занять	1	7
Відвідування практичних занять	1	7
Виконання практичних занять	10	40
Самостійна робота	5	35
Виконання модульної контрольної роботи	25	50
РАЗОМ БАЛІВ		139
РОЗРАХУНОК КОЕФІЦІЄНТУ		139:100 = 1,4

4-й семестр

Вид діяльності	Бал	∑ балів
Відвідування лекційних занять	1	7
Відвідування практичних занять	1	7
Виконання практичних занять	10	40
Самостійна робота	5	35
Виконання модульної контрольної роботи	25	50
Науково-дослідна робота	30	30
РАЗОМ БАЛІВ		169
РОЗРАХУНОК КОЕФІЦІЄНТУ		169:100 = 1,7

У процесі оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

Результати навчання здобувачів вищої освіти щодо опанування навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою. Переведення результатів, отриманих за 100-бальною шкалою оцінювання в шкалу за системою ЄКТС здійснюється за наступною схемою, що подана у табл. 7.2.

Таблиця 7.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
Fx	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Кожний модуль включає бали за поточну роботу здобувача вищої освіти на практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульної контрольної роботи.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням роздрукованих завдань.

VII. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.

- *Практичні*: виконання практичних робіт.

2) **За логікою передачі і сприймання навчальної інформації**: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) **За ступенем самостійності мислення**: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) **За ступенем керування навчальною діяльністю**: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) **Методи стимулювання інтересу до навчання**: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

VIII. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- ✓ робоча навчальна програма;
- ✓ опорні фрагменти конспектів лекцій;
- ✓ схематична наочність;
- ✓ засоби модульного контролю (комплект друкованих завдань для модульного контролю).

IX. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Малярчук А.Я. Обстеження мовлення дітей: дидактичний матеріал. К.: Літера ЛТД, 2003. – 104 с.
2. Мацько, Д. А. Патогенез порушень опанування звуковимовною стороною мовлення дітьми старшого дошкільного віку / Д. А. Мацько, Н. В. Кабельнікова // Спеціальна освіта: стан та перспективи: матеріали Всеукр. (заочної) наук.-практ. конф. Присвяч.. 5-річчю кафедри корект. освіти та спец. Психол. (Харків, 17-18 травня 2017 року) / ред. кол. : О. І. Проскурняк, В. Є. Коваленко, А. В. Явтушенко ; Департамент науки і освіти, Харків. обл. держ. Адмін., Комунальний заклад «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради – Харків, 2017. –С. 322-326.
3. Пінчук Ю.В., Цимбал Л.Л. Мовленнєві вправи для виховання правильної вимови звуків Р, Р', Л, Л': Навчально-методичний посібник. – К.: КНТ, 2007. – 136 с.
4. Рібцун Ю. В. Інноваційний підхід до організації та проведення артикуляційної гімнастики в логопедичній групі / Ю. В. Рібцун // Дошкільна освіта. – 2011. – № 3 (33). – С. 31–43.
5. Сушельницька З. В. Логоказка як засіб артикуляційної моторики у дітей / З. В. Сушельницька. – Кам'янець-Подільський : Науково-методичний центр Управління освіти і науки, 2014. – 66 с.
6. Федорович Л.О. Артикуляційна гімнастика. – Кременчук: Християнська Зоря, 2008. – 74 с.
7. Федорович Л.О. Постановка звуків у вимові дітей дошкільного віку. – Кременчук: Християнська Зоря, 2007. – 72 с.
8. Федорович Л.О. Формування правильної вимови у дітей дошкільного та молодшого шкільного віку. Методичні рекомендації та дидактичний матеріал. – Кременчук: Християнська Зоря, 2007. – 346 с.

Додаткова:

1. Боровик І.Г. Необхідно всім малятам звуки чітко вимовляти. Х.: Видавництво «Ранок», 2009. – 64 с.
2. Боровик І.Г. Скажеш ти обов'язково чітко, гарно кожне слово. Х.: Видавництво «Ранок», 2009. – 64 с.
3. Володіна В.С. Альбом розвитку мовлення: Говоримо правильно. – К.: ТОВ «Перо», 2009. – 96 с.
4. Даниленко Н.А. Заняття з логопедом. Діагностика і корекція. – Х.: Вид.група «Основа», 2011. – 128 с.
5. Журавльова А.Є., Федієнко В. В. Домашня логопедія: Книга для батьків, які хочуть самі навчити дитину правильно вимовляти звуки. – Х.: ВД «Школа», 2008. – 112 с.
6. Каменєва-Замараєва Т.В. Маленьким щебетунчикам. Логопедичні завдання для занять батьків з дітьми (5-6 років). – Х.: Вид.група «Основа», 2017. – 80 с.
7. Каменєва-Замараєва Т.В. Маленьким щебетунчикам. Логопедичні завдання для занять батьків з дітьми (4-5 років). – Х.: Вид.група «Основа», 2017. – 80 с.
8. Макарова С. Щоб ротик був слухняний. Логопедичний практикум. – Тернопіль: підручники і посібники, 2009. – 160 с.
9. Пасічник Н. Логопедичні вправи та завдання. К.: Редакція загальнопедагогічних газет, 2014. – 128 с.
10. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звук Л. – Х.: Вид-во «Ранок», 2015. – 80 с.
11. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звук Л'. – Х.: Вид-во «Ранок», 2015. – 80 с.
12. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки З, З', ДЗ, ДЗ'. – Х.: Вид-во «Ранок», 2015. – 80 с.
13. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки К, Х, Г. – Х.: Вид-во «Ранок», 2015. – 80 с.
14. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки Р, Р'. – Х.: Вид-во «Ранок», 2015. – 80 с.
15. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки С, С', Ц, Ц'. – Х.: Вид-во «Ранок», 2015. – 80 с.
16. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки Ч, ШЧ. – Х.: Вид-во «Ранок», 2015. – 80 с.
17. Турчина Ю.В. Логопедичний зошит. Звуки Ш, Ж, ДЖ. – Х.: Вид-во «Ранок», 2015. – 80 с.